

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om bygningsfredning.
(Lovforslag nr. L 88. Fremsat 29/11 78).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Thorndahl (FP):

Der er næppe tvivl om, at der i den danske befolkning er en bred forståelse for det ønskelige og hensigtsmæssige i at bevare og værne om vore ældre bygninger af arkitektonisk, kulturhistorisk eller miljømæssig værdi. Derimod kan man nok være i tvivl om, hvorvidt det er en hensigtsmæssig metode, der lægges op til i denne lovgivning. Efter gennemgang af lovforslaget har jeg i hvert fald svært ved at forstå, at der overhovedet kan findes borgere, der har lyst til at eje bygninger, der er fredet, eller som kan tænkes fredet, med det enorme net af restriktioner, kontrol og styring, der væltes ned over de stakkels mennesker. Det forudsættes, at en række af vore værdifulde bymiljøer anvendes og bebos. De kan ikke tåle uden miljømæssig forringelse at ligge som livløse museumsbygninger, og man kan få en fornemmelse af, at denne lovgivning lægger op til at afhumansere vore fredede bygninger.

En række af lovforslagets formuleringer er efter mit skøn upræcise og kan bestemt ikke skabe tillid hos eller sikkerhed for ejere og beboere i de fredede eller såkaldt fredningsværdige bygninger. F. eks. står der i § 1, stk. 2:

»Ved lovens administration skal der lægges vægt på, at de bygninger, der værnes, får en hensigtsmæssig funktion, der under hensyntagen til bygningernes særlige karakter tjener til deres opretholdelse på længere sigt.«

Hvad betyder det egentlig i praksis? Ja, der ligger fire skøn blot i dette lille stykke. Der skal lægges vægt på, der skal skønnes over hensigtsmæssighed, der skal tages hensyn til bygningernes særlige karakter, og der skal tages hensyn til deres opretholdelse på længere sigt, alt sammen i samme lille stykke. Miljøministeren er næppe præcist i stand til at fortælle folketinget og offentligheden, hvad det reelle indhold i denne gummiparagraf er, hvis ikke den alene har til formål at kunne dække et hvilket som helst skøn, der udøves af ministerens embedsmænd, og det er måske nok også det, der er meningen.

Det er bestemmelser af den karakter, der med rette kan forstærke utilfredsheden med folketinget i hvert fald hos dem, paragraffen benyttes imod. Og hvad forstand har ministerens embedsmænd overhovedet på, hvad der er en hensigtsmæssig funktion for anvendelsen af de fredede bygninger? Efter mit skøn næppe megen.

I § 4 bestemmes, at bygninger fra før år 1536 uden særlig beslutning er fredede. Hvordan virker det så? Ja, udgangspunktet kan i hvert fald være, at det næppe er alle bygninger, der har påtrykt opførelsesår, men man skal måske kunne se på byggeattesten, om den er underskrevet af Christian III eller senere konger. Bygninger er jo heller ikke noget statisk. Hvor stor en del af bygningen – og bygningen omfattet som helhed – skal være fra før 1536, før § 4 virker? Det går jeg ud fra ministeren præcist kan oplyse. I og med at § 4 er en så kategorisk udformet paragraf, må jeg gå ud fra, at ministeren selvfølgelig klart og udtømmende kan svare på dette spørgsmål.

I medfør af § 10 fastsættes, at arbejder ud over almindelig vedligeholdelse skal godkendes af ministeren. Ja men hvad er almindelig vedligeholdelse for fredede bygninger? Er det det samme som vedligeholdelsen for nybyggeri, eller er det bestemt af alderen og/eller kvaliteten af byggeriet? Jeg går ud fra, at ministeren kan svare præcist herpå, bl. a. fordi overtrædelse efter forslaget skal straffes efter lovforslagets § 34, og det må vel i et